Dosarul nr.2ac-13/2025 I instanță
Nr. PIGD 2-23046430-05-2ac-20052025 judecător Denis Guțu

judecătoria Comrat

sediul central

D E C I Z I E

24 decembrie 2025 **mun. Comrat**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Comrat
în componența:
președintele completului, judecătorul Andrei Mironov
judecătorii Valeri Hudoba și Grigori Colev
grefierii Iordanova Maria, Jeleva Elena, Vlah Vera
cu participarea
reprezentantului reclamantului, avocatului Kovali Vladimir
reprezentantului pârâtului, avocatului Loghinescu Petru

examinând în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de SRL „Univers-Vin” împotriva hotărârii judecătoriei Comrat, sediul central din 10 martie 2025, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul SRL „Nexovin”, avocatul Vladimir Kovali împotriva SRL „Univers-Vin” privind încasarea datoriei, penalității de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

audiind raportul judecătorului asupra cauzei, ascultând argumentele participanților la proces asupra esenței apelului,

C O N S T A T Ă:

1. <u>Pretenţiile reclamantului.</u>

La data de 29 martie 2023, reprezentantul SRL „Nexovin”, avocatul Vladimir Kovali s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Univers-Vin” privind încasarea datoriei, penalității de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată. (vol.I, f.d.1-2)

În motivarea acţiunii s-a invocat că, la 18 octombrie 2019 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr.22-19 potrivit căruia vânzătorul-reclamant SRL „Nexovin” se obligă să vândă iar cumpărătorul-pârât SRL „Univer-Vin” se angajează să cumpere 100000 decalitri de material vinicol neprelucrat cu tăria nu mai mică de 10%. Achitarea pentru marfa vândută urma a fi efectuată timp de 180 de zile din momentul predării mărfii. La 05 noiembrie 2019 între părți a fost semnat acordul adițional potrivit căruia prețul unui litru de vin sa stabilit în valoare de 4,0 lei cu includerea TVA.

Potrivit pct.1 din acordul adițional reclamantul sa angajat să mai vândă iar pârâtul să cumpere 11493,5 decalitri de material vinicol „Portvein” cu costul unui litru în valoare de 4,0 lei.

În perioada 25.10.2019 – 17.08.2020 tot volumul de material vinicol a fost transportat din contul reclamantului la destinația pârâtului. În această perioadă pârâtul a achitat doar suma de 90000 lei.

La moment suma datoriei pârâtului față de reclamant constă: achitarea mărfii 4412752 lei; achitarea penalității prevăzută la pct.4.1 din contract în mărime de 4482390,09 lei.

Astfel, la data de 23 februarie 2023 pârâtul a recepționat notificarea reclamantului privind neexecutarea obligațiilor cu solicitarea ca în termen de 15 zile să-și onoreze obligațiunile contractuale însă din partea pârâtului n-a fost întreprinsă nici o acțiune.

A solicitat reprezentantul reclamantului SRL „Nexovin”, avocatul Kovali Vladimir admiterea cererii de chemare în judecată; încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului datoria pentru marfa primită 4412752 lei; penalități de întârziere 4482390,09 lei; taxa de stat 50000 lei și cheltuieli de judecată.

2. <u>Soluția instanței de fond:</u>

Prin hotărârea judecătoriei Comrat, sediul central din 10 martie 2025, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul SRL

„Nexovin”, avocatul Vladimir Kovali împotriva SRL „Univers-Vin” privind încasarea datoriei, penalității de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat din contul SRL „Univers-Vin” în beneficiul SRL „Nexovin”, datoria în mărime de 4412752,00 lei (patru milioane patru sute doisprezece mii șapte sute cinzeci și doi lei, 00 bani) în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.22-19 din 18 octombrie 2019.

S-a încasat din contul SRL „Univers-Vin” în beneficiul SRL „Nexovin”, penalități de întârziere în mărime de 4482390,09 lei (patru milioane patru sute optzeci și două mii trei sute nouăzeci lei, 09 bani).

S-a încasat din contul SRL „Univers-Vin” în beneficiul SRL „Nexovin”, cheltuieli de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 50000 lei (cinzeci mii lei, 00 bani). (vol.I, f.d.205, 217-219)

La data de 26 martie 2025, SRL „Univers-Vin”, prin intermediul cancelariei judecătoriei Comrat a depus cerere de apel preventivă împotriva hotărârii respective, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Comrat sediul central din 10.03.2025, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii sau după caz remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată, totodată examinarea cererii de apel în lipsa reprezentantului apelantului. (vol.I, f.d.211-212)

Copia hotărârii motivate a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 11 aprilie 2025. (vol.I, f.d.220)

La data de 20 mai 2025 în adresa Curții de Apel Sud sediul Comrat a parvenit cauza spre examinare. (vol.I, f.d.224)

Prin încheierea Curții de Apel Sud sediul Comrat din 03 iunie 2025, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Univers-Vin” împotriva hotărârii judecătoriei Comrat, sediul central din 10 martie 2025, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul SRL „Nexovin”, avocatul Vladimir Kovali împotriva SRL „Univers-Vin” privind încasarea datoriei, penalității de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, și a acorda apelantului un termen de 10 zile din momentul primirii copiei prezentei încheieri pentru depunerea cererii de apel suplimentare cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, și pentru achitarea taxei de stat la depunerea apelului în cuantum de 42500 (patruzeci şi două mii cinci sute), taxă ce rezumă din obiectul litigios. (vol.I, f.d.229-230)

Prin încheierea Curții de Apel Sud sediul Comrat din 11 iunie 2025, s-a admis cererea depusă de administratorul SRL ,,Univers-Vin", Breahnă Filip cu privire la amânarea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii judecătoriei Comrat, sediul central din 10 martie 2025.

S-a amânat apelantului SRL ,,Univers-Vin" plata taxei de stat și anume achitarea sumei de 42500 (patruzeci şi două mii cinci sute) ce urma a fi achitată la înaintarea apelului depus împotriva hotărârii judecătoriei Comrat, sediul central din 10 martie 2025, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul SRL ,,Nexovin", avocatul Vladimir Kovali împotriva SRL ,,Univers-Vin" privind încasarea datoriei, penalității de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanţa de apel a deciziei. (vol.I, f.d.237-238)

3. <u>Solicitarea apelantului:</u>

La data de 08 iulie 2025, SRL ,,Univers-Vin" a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii instanței de fond. (vol.I, f.d.245-249)

În motivarea cererii de apel a invocat că prin emiterea hotărârii din 10 martie 2025 de Judecătoria Comrat, sediul Central, instanța de judecată a oferit o soluție formală și neargumentată. Or, în conținutul hotărârii contestate, instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele litigiului, nu a luat în considerare aspectele importante cauzei dedus judecății, fiind emisă astfel o soluție contrară prevederilor legale care nemijlocit prejudiciază dreptul la un proces echitabil al apelantei/pârâtei SRL "Univers-Vin".

În acest sens, menționează că, la examinarea prezentei cauzei, ședința stabilită pentru 23.07.2024, nu a avut loc în legătură cu cererea de demisie a judecătorului Serghei Popovici, căruia a fost repartizată inițial prezenta cauză dedusă judecății.

Prin urmare, prezenta cauză a fost repartizată în mod aleatoriu judecătorului Denis Guțu, fiind stabilită în acest sens ședința de judecată pentru data de 05.03.2025 ora 11:00. În acest context, la data de 04.03.2025, în adresa Judecătoriei Comrat, a fost expediată cererea de amânare a ședinței, în legătură cu imposibilitatea participării reprezentantului pârâtei/apelantei SRL "Univers-Vin" la ședința de judecată.

Prin urmare, instanța de judecată, la 05.03.2025 a examinat în fond cauza civilă inițiată la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ,,Nexovin" împotriva SRL ,,Univers-Vin" privind încasarea datoriei, penalității și a

cheltuielilor de judecată, fiind în acest sens amânată pronunțarea pentru data de 10.03.2025 ora 11:50.

La acest capitol, remarcă faptul că, în motivarea hotărârii contestate prin prezenta cerere, instanța de fond nu a făcut referire la cererea de amânarea înaintată de reprezentantul apelantei/pârâtei SRL ,,Univers-Vin" și nici nu a luat în calcul motivele amânării expuse în cererea expediată.

Astfel, în conținutul Hotărârii din 10 martie 2025 de Judecătoria Comrat, sediul Central nu se regăsește o argumentare a respingerii cererii de amânare și circumstanțele care au stat la baza respingerii acesteia și nemotivat a purces la examinarea cauzei în fond, necătând la faptul că ședința din 05.03.2025 a fost prima ședință stabilită de judecătorul Denis Guțu.

Consideră că această omisiune reprezintă o gravă încălcare a dreptului la apărare și a principiului contradictorialității, întrucât pârâta/apelanta a fost lipsită în mod nejustificat de dreptul de a fi prezentă și de a-și susține poziția în proces, prin intermediul reprezentantului ales. În plus, faptul că a fost prima ședință efectivă fixată în fața noului judecător denotă lipsa oricărui pericol de tergiversare a cauzei, ceea ce face și mai lipsită de temei decizia instanței de a proceda la judecarea cauzei în lipsa părții legal reprezentate. Ignorarea cererii de amânare, fără nici o justificare legală și pronunțarea unei hotărâri în lipsa părții afectează grav legalitatea hotărârii pronunțate și echitatea procesului, în ansamblul său.

Pe cale de consecință, se impune constatarea încălcării dreptului apelantei/pârâtei SRL ,,Univers-Vin" la un proces echitabil și, implicit, admiterea apelului, cu casarea hotărârii contestate și rejudecarea cauzei cu respectarea strictă a drepturilor procedurale ale părților implicate.

Suplimentar, reține că, administratorul insolvabilității SRL ,,Univers- Vin" - administratorul autorizat Breahnă Filip, nu a fost citat legal de instanța de fond pentru ședința din 05 martie 2025, deși instanța de fond a fost informată despre intentarea procedurii de insolvabilitate în privința SRL ,,Univers-Vin".

Mai mult ca atât, indică că la materialele dosarului se conțin înscrisuri din care se atestă nemijlocit că instanța de fond în prezenta cauză a fost informată despre procedura de insolvabilitate inițiată în privința pârâtei/apelantei SRL ,,Univers-Vin".

Astfel, cele menționat supra, cad sub incidența prevederilor art. 388 alin. (1) lit. b) ale Codului de procedură civilă, potrivit cărora, hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă: b) cauza a

fost judecată de instanță în absenta unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data si ora ședinței de judecată.

În continuare, reține faptul că, prin hotărârea nr. 2i-3 5/2023 din 12 martie 2025 emisă de Judecătoria Ungheni, s-a dispus intentarea în privința debitorului SRL ,,Univers-Vin", procedura de insolvabilitate, fiind desemnat în calitate de administrator al procesului de insolvabilitate SRL ,,Univers-Vin" - administratorul autorizat Breahnă Filip. Prin aceeași hotărâre, s-a fixat ședința de validare a creanțelor creditorilor SRL ,,Univers-Vin" pentru data de 21.05.2025.

În acest sens, comunică instanței de apel că, potrivit tabelului definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SRL ,,Univers-Vin" întocmit la data de 07.05.2025 de către administratorul insolvabilității Breahnă Filip, creanța apelantei/intimatei SRL ,,Nexovin" a fost inclusă în tabel cu valoarea 0 lei, adică nevalidată în cadrul procedurii de insolvabilitate.

Prin urmare, remarcă că, tabelul definitiv al creanțelor întocmit de administratorul insolvabilității, are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile și are puterea lucrului judecat. Or, această constatare este extrem de relevantă, întrucât tabelul definitiv al creanțelor întocmit de administratorul desemnat are, conform art. 143 alin. (8) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, având putere de lucru judecat pentru toate creanțele validate, atât față de debitor, cât și față de toți creditorii, inclusiv chirografari sau garantați.

Așadar, în privința creanței reclamantei/apelantei SRL ,,Nexovin", care face obiectul prezentului litigiu, s-a pronunțat, în mod implicit, o soluție definitivă, cu valoare juridică echivalentă unei hotărâri judecătorești, în sensul nulității sau inexistenței valorice a creanței pretinse.

În continuare, reține că, potrivit prevederilor art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care: b) într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect si pe aceleași temeiuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă sau o încheiere de încetare a procesului în legătură cu renunțarea reclamantului la acțiune sau cu confirmarea tranzacției dintre părți.

Raportând prevederile legale menționate la circumstanțele expuse supra, consideră că persistă premisele necesare de încetare a prezentei cauze, având în vedere efectul definitiv și irevocabil al tabelului definitiv al creanțelor creditorilor

împotriva patrimoniului debitorului SRL „Univers-Vin” întocmit la data de 07.05.2025 de către administratorul insolvabilității Breahnă Filip.

Reieșind din cele expuse, persistă toate premisele legale pentru încetarea prezentului proces civil aflat pe rolul Curții de Apel Sud, sediul Comrat, în conformitate cu prevederile art. 265 lit. b) CPC. Or, continuarea judecării prezentei cauze asupra unei creanțe deja respinse valoric în procedura de insolvabilitate ar contraveni principiului securității raporturilor juridice și autorității de lucru judecat.

Subsecvent, reține că, la examinarea prezentei cauze, instanța de fond nu a luat în considerare circumstanțele ce denotă necesitatea suspendării cauzei civile nr. 2c-10/2023.

La acest capitol, învederează instanței de apel că, prin explicațiile înaintate instanței de fond, pârâta/apelanta SRL „Univers-Vin” a solicitat suspendarea procesului civil nr. 2c-10/2023 intentat la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Nexovin” către SRL „Univers Vin” privind încasarea datoriei și a penalității până la adoptarea unei hotărâri definitive pe marginea cererii introductive înaintată de SRL „Event-Vin” față de SRL „Univers-Vin” privind intentarea procedurii de insolvabilitate dosar nr. 2i-35/2023, aflat pe rolul Judecătoriei Ungheni, sau după caz, până la etapa de validare a creanțelor.

Prin urmare, menționează că, potrivit prevederilor art. 260 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească este obligată să suspende procesul în cazul: d) situațiilor prevăzute de Legea insolvabilității.

La caz, constată că, procesul civil inițiat la cererea de chemare în judecată înaintată de reclamanta/intimata SRL „Nexovin” către pârâta/apelanta SRL „Univers-Vin”, privind încasarea datoriei, penalităților și cheltuielile judiciare, urma a fi suspendat de instanța de fond. Or, instanța de fond a fost informată că, la 20 octombrie 2023 de către SRL „Event-Vin” a fost înaintată cerere introductivă privind intentarea procedurii de insolvabilitate față de SRL „Univers- Vin”.

Susține că în prezenta cauză, instanța de fond a fost notificată că, începând cu data de 24 octombrie 2023, prin încheierea Judecătoriei Ungheni nr. 2i-3 5/2023, a fost primită spre examinare cererea introductivă de intentare a procedurii de insolvabilitate împotriva debitorului SRL „Univers-Vin”, formulată de către SRL „Event-Vin”. Totodată, prin aceeași încheiere, au fost aplicate măsuri asigurătorii, a fost instituită perioada de observație și s-a dispus suspendarea achitărilor curente, în conformitate cu regimul prevăzut de Legea insolvabilității.

Prin urmare, instanța de fond a fost informată că, în perioada de observație prin prisma Legii insolvabilității, nu pot fi efectuate careva achitări/datorii în mod prioritar, circumstanțe ce denotă necesitatea suspendării procesului civil.

Aceste circumstanțe au fost de natură să conducă la suspendarea de drept a procesului civil pendinte în care SRL „Univers-Vin” avea calitatea de pârât - dat fiind că acțiunea formulată de SRL „Nexovin” viza exact bunuri ce țin de masa debitoare (datorii pretinse, penalități și cheltuieli de judecată). Or, reclamanta/intimata SRL „Nexovin” nu a făcut dovada calității de creditor privilegiat sau garantat, iar creanța pretinsă nu fusese validată în cadrul procedurii de insolvabilitate. În aceste condiții, se impunea respectarea dispozițiilor art. 79 alin. (4) din Legea nr. 149/2012.

Mai mult decât atât, caracterul eronat al continuării procesului civil a fost anterior confirmat inclusiv de instanța de apel. Astfel, prin Decizia Curții de Apel Comrat nr. 2rc-8/2024 din 14 martie 2024, s-a dispus casarea integrală a încheierii Judecătoriei Comrat din 6 decembrie 2023, prin care s-a dispus asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului pe bunurile și pe sumele de bani ale pârâtului SRL „Univers-Vin”, pe motivul că, la data respectivă, în privința acesteia fusese deja intentată procedura de insolvabilitate. Cu toate acestea, instanța de fond a ignorat dispozițiile legale incidente cauzei deduse judecății, precum și jurisprudența anterioară a instanței de apel în aceeași cauză, refuzând nejustificat să dispună suspendarea procesului. Această atitudine contravine nu doar normelor legale imperative, dar și principiului legalității și al securității raporturilor juridice.

Mai mult ca atât, menționează că în conținutul hotărârii contestate prin prezenta cerere, nu se regăsesc careva argumentări a respingerii solicitării de suspendare a prezentului proces civil, precum și la materialele dosarului nu se regăsește o încheiere în acest sens, circumstanțe ce denotă caracterul arbitrar al Hotărârii nr. 2c-10/2023 din 10 martie 2025 emisă de Judecătoria Comrat, sediul Central.

Astfel, refuzul instanței de fond de a suspenda cauza contravine atât prevederilor legale exprese, cât și caracterului obligatoriu al dispozițiilor privind procedura de insolvabilitate, ceea ce echivalează cu o încălcare gravă a dreptului la un proces echitabil și a normelor de drept material aplicabile raportului juridic litigios.

Suplimentar, reține că, pretinsa neachitare în termeni mai restrânși a datoriei se datorează și faptului depunerii cererii introductive de SRL „Nexovin” către SRL

„Univers-Vin” la 02 decembrie 2020, în urma căreia au fost dispuse măsuri asigurătorii și instituită perioada de observație. Prin Hotărârea Judecătoriei Ungheni nr. 2i-29/2020 din 19 martie 2021 a fost respinsă cererea introductivă înaintată de SRL „Nexovin” privind intentarea procedurii de insolvabilitate față de SRL „Univers-Vin” și menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2ri-173/2021 din 06 octombrie 2021.

Așadar, pentru perioada respectivă, nu-i poate fi imputată răspunderea contractuală pârâtei/apelantei SRL „Univers-Vin”. Or. anume la cererea SRL „Nexovin” au fost aplicate măsurile asigurătorii, potrivit cărora a fost suspendată orice plată a datoriilor curente. La fel, în perioada imediat următoare, la 12 octombrie 2021 de către SRL „Corten Vin Companie” a mai fost înaintată o cerere introductivă împotriva SRL „Univers-Vin”, iar prin încheierea Judecătoriei Ungheni nr. 2i-23/2021 din 13 octombrie 2021 au fost dispuse măsuri asigurătorii, instituită perioada de observație și de asemenea suspendate achitările datoriilor curente.

Prin Hotărârea Judecătoriei Ungheni nr. 2i-23/2021 din 05 mai 2022, s-a dispus intentarea procedurii de insolvabilitate față de SRL „Univers-Vin”, iar prin Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2ri-228/2022 din 20 decembrie 2022 a fost admis apelul declarat de SRL „Univers Vin”, casată hotărârea Judecătoriei Ungheni și respinsă cererea introductivă înaintată de SRL „Corten-Vin Companie” și cele de alăturare privind intentarea procedurii de insolvabilitate.

În acest sens, menționează că, din cauza circumstanțelor expuse supra, în perioada martie 2021 - decembrie 2022, în privința pârâtei/apelantei SRL „Univers-Vin” au fost aplicate măsurile asigurătorii, datorită cărora au fost suspendate orice plăți a datoriilor curente din partea pârâtei/apelantei SRL „Univers-Vin”. Or, pârâta/apelanta SRL „Univers-Vin” s-a aflat sub incidența unor restricții legale generate de cererile introductive înaintate împotriva acesteia, fiind suspendată executarea obligațiilor de plată, inclusiv a datoriilor comerciale curente, în temeiul măsurilor asigurătorii dispuse în cadrul procedurii.

În aceste condiții, consideră că nu poate fi reținută culpa apelantei/pârâtei în neexecutarea la timp a obligațiilor de plată, iar instanța de fond trebuia să țină cont de această imposibilitate obiectivă și legală de plată la evaluarea capătului de cerere privind penalitatea, care, reamintește, a fost admis în mod integral, fără analiză efectivă a contextului factologic și juridic.

Aceste elemente subliniază caracterul inechitabil și disproporționat al hotărârii atacate, care ignoră împrejurări esențiale în evaluarea conduitei părților și a eventualei întârziere imputabile.

În continuare, cât privește fondul cauzei, reține că, potrivit acțiunii înaintate, reclamanta/intimata SRL ,,Nexovin" a solicitat încasarea din contul apelantei/pârâtei SRL ,,Univers Vin" a datorie în mărime de 4 412 752 lei și a penalității în mărime de 4 482 390,09 lei. În acest sens, menționează că, reieșind din cuantumul penalităților solicitate spre încasare, din start se creează aparența unei cereri de chemare în neîntemeiate și abuzive. Or cuantumul penalităților solicitate este unul exorbitant/exagerat, mai mult ca atât depășind valoarea datoriei pretinsă spre încasare din contul apelantei/pârâtei SRL ,,Univers-Vin".

Referitor la pretenția reclamantei/intimatei privind încasarea penalității în mărime de 4 482 390,09 (patru milioane patru sute optzeci și două mii trei sute nouăzeci, 09) lei, admisă de către instanța de fond, comunică instanței de apel că, potrivit prevederilor art. 947 Cod civil, (1) Clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.

În acest sens, penalitatea constituie în sine un mijloc de garantare a obligațiilor, care inclusiv are scop punitiv, sancționator, pentru partea care s-a obligat să execute o prestație anumită.

La caz constată că, reclamanta/intimata SRL ,,Nexovin" a solicitat încasarea unei penalități exorbitante în mărime de 4 482 390,09 lei, fără a fi probată, aceasta nefiind o creanță certă/exigibilă. Or, penalitatea reprezintă un eventual prejudiciu, care urma a fi probat de către reclamanta/intimata SRL ,,Nexovin", în conformitate cu prevederile art. 118 ale Codului de procedură civilă.

Necătând la circumstanțele expuse, instanța de fond a admis integral capătul de cerere privind încasarea penalității în mărime de 4 482 390,09 lei din contul apelantei/pârâtei SRL "Univers-Vin", fără a oferi o motivare în acest sens.

Or, motivarea unei hotărâri trebuie să fie clară și precisă, să se refere la probele administrate în cauză și să fie în concordanță cu acestea, să răspundă în fapt și în drept la toate aspectele incidente în cauză, să conducă în mod logic și

convingător la soluția din dispozitiv. Hotărârea instanței trebuie să cuprindă, drept garanție a caracterului echitabil al procedurii judiciare și al respectării dreptului la apărare al părților, motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile/apărările părților.

Menționează că legea nu prevede expres limita de reducere a clauzei penale, aceasta fiind pasibilă de a fi redusă total, reieșind din circumstanțele cauzei deduse judecății.

În calitate de suport normativ la acest capitol servește și Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează modalitățile de reparare a prejudiciului cauzat prin întârzierea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor pecuniare, cu excepția celor izvorâte din contractul de credit bancar sau de împrumut nr. 9 din 24.12.2010.

Atrage atenția instanței de apel că, sarcina instanței de fond la judecarea cauzei menționate, a fost în aprecierea adecvată a coraportului dintre mărime penalității stabilite și mărimea prejudiciului real suportat, considerente care au fost ignorate de către instanța de fond. Mai mult ca atât, reclamanta/intimata urma să probeze cauzarea unui prejudiciu cauzat prin neachitarea la timp a cărorva plăți, în momentul în care solicită încasarea penalității. Or, art. 118 Cod Procedură Civilă al RM, expres stabilește obligația probațiunii. Totodată, reține că, legea nu prevede expres limita de reducere a clauzei penale, aceasta, poate fi redusă total.

La caz, menționează că, penalitatea solicitată de reclamantă/intimată în mărime de 4 482 390,09 lei, nu este probată și argumentată, or la cererea de chemare în judecată reclamanții au anexat un calcul al penalității neargumentat și neclar. Or, simpla anexare a unui înscris, fără a demonstra existența unui prejudiciu, nu poate fi reținut drept probă pertinentă la judecarea cauzei.

Reiterează că, unicul înscris prin care reclamanta și-a argumentat necesitatea încasării pretinsei penalități în mărime de 4 482 390,09 lei, este un simplu calcul, care nicidecum nu demonstrează prejudiciul real suportat. Totodată, este de menționat că, calculul anexat de către reclamantă/intimată este unul neclar, or suma pretinsei penalități depășește în mod evident suma datoriei pretinse.

De asemenea, consideră că este disproporționat de mare cuantumul penalității solicitat de către reclamantă/intimată, în raport cu pretinsul prejudiciul real suportat și datoria acumulată la data înaintării pretenției în mărime de 4 412 752 lei.

Suplimentar, pârâta/apelanta SRL ,,Univers-Vin" prin explicațiile depuse a solicitat instanței de fond reducerea cuantumului penalităților solicitate spre încasarea de reclamanta/intimata SRL ,,Nexovin" cu titlu de prejudiciu cauzat, urmare a neachitării în termen a plății pentru arendă, cu aplicarea echivalentului dobânzii de întârziere prevăzută de art. 942 Cod civil.

Or, potrivit prevederilor art. 942 Cod civil, (1) în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale special. Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri.

În acest sens, remarcă că, instanța de fond, nu a luat în considerare nici un argument prezentat de pârâta/apelanta SRL ,,Univers-Vin", fiind emisă o hotărâre arbitrară și părtinitoare ce afectează nemijlocit drepturile ultimei la un proces echitabil și la apărare.

Prin urmare, consideră că în mod eronat, instanța de fond a admis în întregime capătul de cerere privind încasarea unei penalități în cuantum de 4 482 390,09 lei din contul apelantei/pârâtei SRL ,,Univers- Vin", fără a analiza proporționalitatea acesteia, fără a verifica temeinicia calculului efectuat de reclamantă și, mai grav, fără o motivare corespunzătoare în hotărâre, așa cum impun normele legale și jurisprudența constantă.

Prin încheierea Curții de Apel Sud sediul Comrat din 09 iulie 2025, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de SRL ,,Univers-Vin" împotriva hotărârii judecătoriei Comrat, sediul central din 10 martie 2025.

S-a dispus intentarea procedurii de apel pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul SRL ,,Nexovin", avocatul Vladimir Kovali împotriva SRL ,,Univers-Vin" privind încasarea datoriei, penalității de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În vederea pregătirii cauzei au fost efectuate următoarele acte procedurale:

- s-a expediat participanților la proces copia de pe cererea de apel, stabilindu-le termenul de 10 zile de la data comunicării încheierii prezente pentru prezentarea referinței,

- s-a informat părțile privind faptul că în conformitate cu prevederile art. 362^1 alin. (1) al Cod de procedură civilă al RM ei sunt în drept după expirarea

termenului de apel să depună apelul incident nu mai târziu de data depunerii referinței la cererea de apel. (vol.I, f.d.254-255)

Prin încheierea Completului de judecată al Curții de Apel Sud sediul Comrat din 31 iulie 2025, a fost numită ședința de judecată pentru examinarea apelului înaintat. (vol.II, f.d.6-7)

La data de 14 octombrie 2025, din partea avocatului Covali Vladimir în interesele SRL „Nexovin" a parvenit referință la apelul declarat de către SRL „Univers-Vin" împotriva hotărârii judecătoriei Comrat, sediul central din 10 martie 2025, solicitând respingerea ca nefondat a apelului declarat. (vol.II, f.d.21-24)

În argumentarea referinței a invocat că hotărârea contestată este legală, temeinică și motivată, întrucât a fost pronunțată cu respectarea normelor de competență și procedură; a avut la bază probe concludente privind existența și cuantumul creanței; a aplicat corect dispozițiile Codului civil și ale Legii insolvabilității; a asigurat efectiv dreptul la un proces echitabil, potrivit art. 6 CEDO.

Susține că apelul declarat de SRL „Univers-Vin" nu se sprijină pe motive de fapt sau de drept reale, ci reprezintă o încercare de a obține anularea unei hotărâri corecte pe calea unor argumente pur formale și speculative, fără susținere probatorie.

Menționează că SRL „Nexovin" a executat integral obligațiile de livrare, fapt dovedit prin facturile și avizele de expediție aflate la dosar, în timp ce SRL „Univers-Vin" a efectuat o singură plată minoră de 90 000 lei, fără a contesta calitatea mărfii sau modul livrării.

Prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 22-19 din 18.11.2019, SRL „Nexovin" a livrat către SRL „Univers-Vin" produse vinicole în valoare totală de 4 412 752 lei, conform facturilor și actelor de predare-primire anexate la dosar.

Consideră că instanța de fond a procedat în conformitate cu art. 239 CPC, motivând soluția printr-o analiză completă a probelor și a normelor aplicabile. Instanța de fond a aplicat în mod just prevederile: art. 1108-1115 Cod civil - privind obligațiile vânzătorului și cumpărătorului; art. 858-859 Cod civil - privind executarea corespunzătoare a obligațiilor; art. 947-953 Cod civil - referitoare la clauza penală și dreptul de reducere.

Or, penalitatea de 4 482 390,09 lei derivă direct din contract și este proporțională cu durata neexecutării (peste 3 ani), fiind legal calculată conform clauzei agreate de ambele părți.

Apelanta invocă art. 388 alin. (1) lit. b) CPC, afirmând că procesul s-a desfășurat în lipsa sa și că judecătorul trebuia să amâne ședința.

Invocă că această susținere este nefondată, deoarece pârâta a fost legal citată, dovadă fiind avizul poștal DS8020445499AS din 26.02.2025; apărătorul său nu a justificat o cauză obiectivă de imposibilitate de prezentare; instanța a respectat art. 236 CPC și art. 6 CEDO.

Apelanta susține că instanța trebuia să suspende cauza, întrucât între timp fusese inițiată procedura de insolvabilitate. Argumentul este nefondat, deoarece hotărârea a fost pronunțată anterior intentării procedurii (10.03,2025 vs. 07.05.2025 - data tabelului definitiv); Art. 79 alin. (4) din Legea nr. 149/2012 se aplică numai proceselor pendinte, nu celor deja soluționate; Art. 143 alin. (8) produce efecte doar pentru creanțele validate, nu și pentru cele litigioase; Suspendarea nu are efect retroactiv, potrivit art. 22 Constituție și Deciziei CSJ nr. 2ra-135/2022.

Cu privire la cuantumul penalităților apelanta afirmă că penalitatea de 4 482 390,09 lei ar fi „exorbitantă". În realitate penalitatea a fost stipulată expres în contract (pct. 4.1) și acceptată bilateral, are caracter compensatoriu, conform art. 947-953 CC; nu s-a demonstrat disproporția evidentă între prejudiciu și penalitate.

Cu privire la competența teritorială, apelanta a susținut, inclusiv prin cererea de strămutare, că acțiunea trebuia examinată la Judecătoria Ungheni.

Susţine că această poziție este infirmată de încheierea Judecătoriei Comrat din 20.07.2023, care a reținut corect competența, întrucât acțiunea derivă dintr-un contract executat la Comrat și reclamanta are sediul în raza acestei instanțe; încheierea Judecătoriei Ungheni din 04.09.2023, care a scos de pe rol cauza identică, recunoscând că litigiul de la Comrat este prioritar și decizia Curții de Apel Comrat din 21.03.2024, care a respins definitiv cererea de strămutare, motivând lipsa oricăror dovezi privind parțialitatea judecătorului și confirmând că prevederile art. 39 alin. (11) CPC permit alegerea instanței de la locul executării contractului. Această succesiune procedurală dovedește că Judecătoria Comrat este instanța competentă, iar apelanta a epuizat fără succes toate mijloacele procesuale de contestare.

Cu privire la respingerea motivului privind lipsa motivării suspendării procesului, apelanta reproșează instanței de fond că nu ar fi motivat refuzul suspendării cauzei până la finalizarea procedurii de insolvabilitate.

Totuși, cererea de suspendare a fost depusă fără probatoriu concret și fără indicarea unei legături directe între cauza civilă și procedura de insolvabilitate. Instanța a constatat că litigiul civil privește o creanță contractuală anterioară, independentă de procedura colectivă, astfel încât nu se impunea suspendarea.

Conform CSJ, decizia nr. 2ra-72/2020, „simpla existență a unei cereri de intentare a procedurii de insolvabilitate nu constituie motiv suficient de suspendare a unei cauze civile privind creanțe certe". Prin urmare, refuzul suspendării este legal și întemeiat.

Cu privire la caracterul cert al creanței, a invocat că probe directe (facturi, acte de predare-primire, avize de expediție) demonstrează executarea contractului și livrarea bunurilor.

CSJ, reține că semnătura debitorului pe factură constituie prezumție absolută de recepție și asumare a obligației de plată. Apelanta nu a prezentat nicio probă contrară - nici expertiză contabilă, nici înscrisuri contradictorii.

În consecință, menționează că creanța este certă, lichidă și exigibilă, iar hotărârea de fond rămâne legală.

La data de 11 decembrie 2025, avocatul Loghinescu Petru în interesele SRL „Univers-Vin" în proces de insolvabilitate a depus explicații suplimentare pe marginea cererii de apel înaintate, în care a solicitat casarea integrală a hotărârii din 10 martie 2025, ca fiind neîntemeiată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond competentă jurisdicțional - Judecătoria Ungheni, sediul Central. După caz, încetarea procesului civil inițiat la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Nexovin" împotriva SRL "Univers-Vin" privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată în temeiul art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă.

În cazul în care instanța de apel va examina fondul cauzei, solicită casarea parțială a hotărârii din 10 martie 2025 emisă de Judecătoria Comrat, sediul Central în partea penalităților dispuse spre încasare prin reducerea cuantumului acestora în limita echivalentului dobânzii de întârziere prevăzută de art. 942 Cod civil în mărime de 928 339,26 lei, cu luarea în calcul a perioadelor de observație 02.12.2020 - 19.02.2021 și 13.10.2021 - 05.05.2022, precum și perioada de insolvabilitate instituite în privința SRL „Univers-Vin" - 05.05.2022 - 20.12.2022.

A menționat că la caz, pârâta/apelanta SRL „Univers-Vin" în proces de insolvabilitate își are adresa juridică în r-nul Nisporeni, sat. Brătuleni care aparține jurisdicției instanței de judecată din raionul Ungheni, și anume - Judecătoria Ungheni.

Aceste circumstanțe au fost invocate de către pârâta/apelanta SRL ,,Univers-Vin” în proces de insolvabilitate la examinarea acțiunii în prima instanță în procedura judecătorului Popovici Serghei, fapt ce a constituit și temei de înaintare a cererii de recuzare a judecătorului Popovici Serghei cât și ulterior cerere de strămutare a cauzei la o altă instanță în temeiul art. 43 alin. (4) Cod de procedură civilă.

Ulterior, după re-repartizarea pricinii judecătorului Guțu Denis, acesta la fel a primit cauza în procedură cu ignorarea prevederilor art. 38 Cod de procedură civilă, iar la prima ședință de judecată stabilită pentru data de 05.03.2025 fiind prima ședință de judecată, a ignorat cererea de amânarea înaintată de către reprezentantul apelantei/pârâtei SRL ,,Univers-Vin” în proces de insolvabilitate, a examinat pricina în fond și a amânat pronunțarea hotărârii pentru data de 10.03.2025.

Astfel, necăutând la faptul că instanța de fond a primit în procedura acțiunea înaintată de SRL ,,Nexovin” cu încălcarea competenței teritoriale, a și îngrădit dreptul apelantei/pârâtei la un proces echitabil.

La fel, menționează că instanța de fond nici nu a verificat că art. 39 alin. (11^1) din Codul de procedură civilă în baza cărui temei a înaintat reclamanta/intimata SRL ,,Nexovin” în adresa Judecătoriei Comrat, sediul Central, a fost declarat neconstituțional prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 3 din 09.02.12, adică cu 11 ani anterior depunerii acțiunii.

Prin cererea de apel declarată de SRL ,,Univers-Vin” în proces de insolvabilitate, apelanta a solicitat casarea hotărârii contestate cu încetarea procesului în ordine de apel sau după caz remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată iar în cazul reținerii examinării fondului cauzei, diminuarea penalităților.

Reieșind din circumstanțele expuse supra privind încălcarea competenței de examinare a cauzei consideră că, Curtea de Apel Sud nu are competențe de a examina prin prisma încetării cauzei în ordine de apel cât și de a se expune pe fondul cauzei, deoarece aceste erori judiciare pot fi reparate doar de către instanța de fond competentă jurisdictional, la caz Judecătoria Ungheni.

La fel, invocă că temei de rejudecare a cauzei constituie și prevederile art. 388 alin. (1) lit. h) Cod de procedură civilă - *(1) Hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă: h) în dosar lipsește procesul-verbal privind efectuarea unui act procedural*.

Or, instanța de fond nu s-a expus pe marginea cererii de suspendare a procesului judiciar formulată prin explicațiile/referința înaintată de către pârâta/apelanta SRL ,,Univers-Vin" în proces de insolvabilitate în prima instanță. Cât privește penalitatea admisă de către instanța de fond, consideră că aceasta este una exagerată și exorbitantă în raport cu circumstanțele cauzei. Or, instanța de fond nu a ținut cont de perioada de insolvabilitate și perioadele provizorii de insolvabilitate instituite în privința SRL ,,Univers-Vin", inclusiv la cererea introductivă înaintată de SRL ,,Nexovin". Prin urmare, pârâta SRL ,,Univers-Vin" a solicitat instanței de fond încasarea cu titlu de penalitate a echivalentului dobânzii de întârziere prevăzut de art. 942 Cod civil.

La data de 02 decembrie 2020 SRL ,,Nexovin" a înaintat cerere introductivă împotriva SRL ,,Univers-Vin" fiind dispuse măsuri asigurătorii și instituită perioada de observație.

Prin Hotărârea Judecătoriei Ungheni nr. 2i-29/2020 din 19 martie 2021 a fost respinsă cererea introductivă înaintată de SRL ,,Nexovin" privind intentarea procedurii de insolvabilitate fată de SRL ,,Univers-Vin".

Dobânda de întârziere pentru perioada respectivă constituie suma de 101 912,67 lei. Următoarea perioadă de observație în privința SRL ,,Univers-Vin" a fost instituită la 13.10.2021 la cererea SRL ,,Corten Vin Companie", iar la data de 05.05.2022 s-a dispus intentarea procedurii de insolvabilitate. Dobânda de întârziere pentru perioada respectivă constituie suma de 271 958,51 lei.

Prin Hotărârea Judecătoriei Ungheni nr. 2i-23/2021 din 05 mai 2022, s-a dispus intentarea procedurii de insolvabilitate față de SRL ,,Univers-Vin", iar prin Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2ri-228/2022 din 20 decembrie 2022 a fost admis apelul declarat de SRL ,,Univers Vin", casată Hotărârea Judecătoriei Ungheni și respinsă cererea introductivă înaintată de SRL ,,Corten-Vin Companie" și cele de alăturare privind intentarea procedurii de insolvabilitate. Dobânda de întârziere pentru perioada respectivă constituie suma de 681 981,751ei. În total: 1 055 852,93 lei.

Așadar, din calculul total al dobânzii de întârziere/penalității pentru perioada calculată de intimata SRL ,,Nexovin" pentru perioada 22.04.2020 - 25.03.2023 urmează a fi excluse din calcul sumele și perioadele indicate supra.

Astfel, SRL ,,Univers-Vin" în proces de insolvabilitate consideră că urmează a fi luate în calcul perioadele respective cu aplicarea echivalentului dobânzii de

întârziere cu titlu de penalitate în sumă de 928 339,26 lei (1 984 192,19 lei - 1 055 852,93 lei). Or, intimata SRL ,,Nexovin" nu a demonstrat prejudiciul real suportat.

4. <u>Argumentele părţilor în şedinţa instanţei de apel.</u>

Avocatul Loghinescu Petru în interesele SRL „Univers-Vin" în ședința instanței de apel, a susținut pe deplin cererea de apel înaintată pe motivele de fapt și de drept invocate în apel, precum și explicațiile suplimentare pe marginea cererii de apel înaintate, solicitând în acest sens admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Comrat sediul central din 10.03.2025, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii sau după caz remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată.

Avocatul Kovali Vladimir în interesele SRL „Nexovin" în ședința instanței de apel, a solicitat respingerea apelului declarat de către SRL ,,Univers-Vin" ca nefondat, cu menținerea hotărârii instanței de fond, invocând că contractul a fost semnat în municipiul Comrat, marfa a fost eliberată și livrată în Comrat, obligațiile reclamantei fiind executate integral, SRL ,,Univers-Vin" a recepționat și valorificat marfa, achitând doar suma de 90 000 lei.

Astfel, menționează că aceste circumstanțe au fost corect reținute de instanța de fond și nu au fost răsturnate prin probe contrare în apel. Datoria pentru marfa livrată este confirmată și de apelant prin calculele prezentate în ședința instanței de apel.

În şedinţa de judecată a instanței de apel, administratorul autorizat Breahnă Filip fiind citat despre data, ora și locul examinării cauzei, nu s-a prezentat.

Reieșind din prevederile art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, care prevede că, *neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*, Completul de judecată a decis examinarea cauzei în lipsa participanților care nu s-au prezentat la proces.

5. <u>Termenul legal de declarare a apelului.</u>

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

În acest context, având în vedere că, dispozitivul hotărârii judecătoriei Comrat sediul central a fost pronunțat la data de 10 martie 2025, iar apelul a fost depus de

către SRL „Univers-Vin” la data de 26 martie 2025, Completul de judecată constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

6. <u>Aprecierea instanței de apel.</u>

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Completul de judecată consideră că apelul urmează a fi admis, cu casarea hotărârii contestate și trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată, din următoarele raționamente.

Potrivit prevederilor art. 373 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă*.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. d) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărârea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit.d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit.b)*.

Potrivit art. 388 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, *hotărârea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată*.

Ținând cont de normele de drept enunțate supra, Completul de judecată conchide că în speță sunt prezente condițiile în care instanţa a judecat cauza în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată și în cazul dat soluția instanței de apel privind restituirea cauzei la rejudecare are drept scop oferirea posibilității de apărare a tuturor

persoanelor ale căror drepturi au fost atinse prin hotărârea primei instanțe, ***fiindu-le garantat dreptul la dublul grad de jurisdicție***.

Potrivit materialelor cauzei, instanța de apel constată că, la data de 29 martie 2023, reprezentantul SRL „Nexovin", avocatul Vladimir Kovali s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Univers-Vin" privind încasarea datoriei, penalității de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată. (vol.I, f.d.1-2)

Prin încheierea judecătoriei Comrat sediul central din 17 septembrie 2024, a fost primită spre examinare cererea de chemare în judecată, fiind stabilită ședința pregătitoare pentru data de 05 martie 2025. (vol.I, f.d.188)

La data de 04 martie 2025, avocatul Loghinescu Petru în interesele SRL „Univers-Vin" a înaintat cerere de amânare a ședinței de judecată. (vol.I, f.d.193-194)

Prin încheierea protocolară din 05 martie 2025, instanța de fond a respins cererea de amânare înaintată, finisând ședința pregătitoare a cauzei, cu stabilirea termenului pentru judecarea cauzei tot pentru data de 05.03.2025. În aceiași zi cauza a fost examinată cu amânarea deliberării și pronunțării hotărârii pentru data de 10.03.2025. (vol.I, f.d.196 verso)

Prin hotărârea judecătoriei Comrat, sediul central din 10 martie 2025, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul SRL „Nexovin", avocatul Vladimir Kovali împotriva SRL „Univers-Vin" privind încasarea datoriei, penalității de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat din contul SRL „Univers-Vin" în beneficiul SRL „Nexovin", datoria în mărime de 4412752,00 lei (patru milioane patru sute doisprezece mii șapte sute cinzeci și doi lei, 00 bani) în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.22-19 din 18 octombrie 2019.

S-a încasat din contul SRL „Univers-Vin" în beneficiul SRL „Nexovin", penalități de întârziere în mărime de 4482390,09 lei (patru milioane patru sute optzeci și două mii trei sute nouăzeci lei, 09 bani).

S-a încasat din contul SRL „Univers-Vin" în beneficiul SRL „Nexovin", cheltuieli de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 50000 lei (cinzeci mii lei, 00 bani). (vol.I, f.d.205, 217-219)

La data de 26 martie 2025, SRL „Univers-Vin", prin intermediul cancelariei judecătoriei Comrat a depus cerere de apel preventivă împotriva hotărârii respective, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Comrat

sediul central din 10.03.2025, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii sau după caz remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată, totodată examinarea cererii de apel în lipsa reprezentantului apelantului. (vol.I, f.d.211-212)

La caz, Completul de judecată atestă că la data de 05 martie 2025, când a și fost pronunțată hotărârea instanței de fond, avocatul Loghinescu Petru în interesele SRL „Univers-Vin" nu a fost prezent la proces, or, cererea de amânare a ședinței de judecată a acestuia a fost respinsă.

Conform prevederilor art.190 alin.(1)-(2) Cod de procedură civilă, *judecătorul, după ce constată pregătirea suficientă a cauzei pentru dezbateri judiciare, coordonează cu părţile locul, data şi ora şedinţei şi pronunţă o încheiere prin care stabileşte termenul de judecare a cauzei în şedinţă de judecată. În funcţie de complexitatea cauzei, instanţa poate stabili şedinţa de judecată în mai multe zile consecutive. Termenul de judecată se stabileşte astfel încât, de la primirea citaţiei, pârâtul să aibă la dispoziţie cel puţin 15 zile pentru a-şi pregăti apărarea, iar în procese urgente, cel puţin 5 zile. Dacă părţile declară că sânt pregătite pentru examinarea cauzei în fond, instanţa dispune examinarea ei în prima zi de prezentare*.

Astfel, din materialele cauzei rezultă că, la data de 05 martie 2025, instanța de fond a declarat închisă etapa ședinței pregătitoare. Ulterior, cu ignorarea vădită a prevederilor art. 190 alin. (2) Cod de procedură civilă, instanța a purces în aceeași zi la examinarea cauzei în fond, fără a obține acordul expres al părților privind disponibilitatea acestora de a susține dezbaterile, viciind astfel dreptul la un proces echitabil.

Prin urmare, Completul de judecată concluzionează că instanța de fond nu a garantat avocatului Loghinescu Petru în interesele SRL „Univers-Vin" posibilitatea de a fi prezent în ședința de judecată, de a prezenta probe și alte date importante pentru soluționarea cauzei, precum și de a participa la dezbaterile judiciare, de a înainta obiecții, și a da explicații pe cazul dat, după cum rezultă din prevederile art. 56 Cod de procedură civilă

Potrivit prevederilor art. 26 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, *procesele civile se desfăşoară pe principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi*

mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu cauza dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei. Instanţa care judecă cauza îşi păstrează imparţialitatea şi obiectivitatea, creează condiţii pentru exercitarea drepturilor participanţilor la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanţelor reale ale cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, *disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare*.

Astfel, Completul consideră că, prima instanţă examinând acţiunea în lipsa avocatului Loghinescu Petru în interesele SRL „Univers-Vin”, a încălcat principiul egalităţii părţilor în drepturile procedurale, din care considerente argumentele invocate de reprezentantul apelantei, Colegiul judiciar le consideră fondate.

Potrivit prevederilor art. 56 alin. (1) – (2) Cod de procedură civilă, *participanţii la proces sânt în drept să ia cunoştinţă de materialele dosarului, să facă extrase şi copii de pe ele, să solicite recuzări, să prezinte probe şi să participe la cercetarea lor, să pună întrebări altor participanţi la proces, martorilor, experţilor şi specialiştilor, să formuleze cereri, să reclame probe, să dea instanţei explicaţii orale şi scrise, să expună argumente şi considerente asupra problemelor care apar în dezbaterile judiciare, să înainteze obiecţii împotriva demersurilor, argumentelor şi considerentelor celorlalţi participanţi, să atace actele judiciare şi să-şi exercite toate drepturile procedurale acordate de legislaţia procedurală civilă. Participanţii la proces se bucură de drepturi procesuale egale şi au obligaţii procesuale egale, cu unele excepţii stabilite de lege în dependenţă de poziţia pe care o ocupă în proces*.

Această încălcare în conformitate cu prevederile art. 388 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă RM constituie temei incontestabil pentru casarea hotărârii judecătoriei, indiferent de argumentele cererilor de apel, deoarece pe lângă încălcările prevederilor legislației de procedură civilă, în speță are loc încălcarea prevederilor art. 20 Constituția RM, ce garantează dreptul de acces liber la justiție, precum și prevederilor art. 6 Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ce statuează dreptul la un proces echitabil

în termene rezonabile.

Completul de judecată menționează că Codul de procedură civilă prevede, că examinarea cauzei în lipsa unuia din participanți la proces, care nu a fost citat legal despre locul, data și ora desfășurării ședinței de judecată, în conformitate cu art. 388 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, reprezintă un temei incontestabil pentru casarea hotărârii judecătorești, dat fiind faptul ca încălcarea reglementărilor privind asigurarea de către una dintre părți la proces a dreptului de a prezenta interesele sale în instanța de judecată, împiedică executarea obiectivelor judecătoreşti, adică, împiedică apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legale, care au fost încălcate.

Procedura civila se bazează pe principiile legalității, publicității, egalității părților în drepturi, însă necitarea sau citarea ilegală a părților, încalcă de fapt, aceste principii.

În cazul dat, nu poate fi vorba nici de o oarecare concurență sau egalitate a părților, atunci când una dintre părți la proces este lipsită, de fapt, de posibilitatea realizării drepturilor procedurale și exercitarea obligațiunilor procedurale, în urma citării ilegale. Într-o asemenea situație, judecata nu exercită obligația privind acordarea contribuției persoanelor în realizarea drepturilor lor și crearea condițiilor pentru o cercetare amplă a probelor, ce ii sunt asumate.

Astfel, se încalcă principiul când, instanța nu poate cerceta nemijlocit toate probele, dat fiind faptul că o parte nu a avut posibilitatea de a se prezenta la proces, și astfel, nu a putut prezenta instanței toate probele, totodată se încalcă principiul egalității tuturor în fața legii, atunci când o parte este lezată în drepturi.

Așadar, participantul la proces, fiind lipsit de drept de a fi prezent în cadrul acestuia, nu poate nemijlocit urmări derularea ședinței de judecata, totodată, se încalcă principiul publicității.

Mai mult ca atât, Completul de judecată menționează, că examinarea cauzei în lipsa participantului la proces ca și o citare ilegală a părții este o încălcare directă a principiului legalității, și anume, lipsirea persoanei de dreptul de a-și apăra interesele și drepturile sale prin orice modalitate, inclusiv, prin cea judecătorească.

Totodată, Curtea Europeana a drepturilor omului a recunoscut citarea ilegală ca fiind încălcarea art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ce statuează dreptul la un proces echitabil, (cazul *Mokrushina contra Russiei,* din 05 octombrie 2006, plângerea nr. 23377/02, *Godorozea contra Moldovei,* plângerea nr. 17023/05, hotărârea din 09 octombrie

2009 și altele).

În același timp, Curtea Europeana pentru Drepturile Omului reiterează, că Convenția nu prevede garantarea drepturilor care sunt teoretice, însă garantează drepturile practice și efective (cauza *Multiplex contra Croației ,* № 58112/00, § 44, 10 iulie 2003). Instanța admite, că dreptul la un proces public echitabil va fi lipsit de orișicare sens, dacă partea pe cauza nu a fost citată despre locul ședinței într-un mod cuvenit pentru a avea posibilitatea de a fi prezent, ca el sau ea ar putea decide exercitarea dreptului său, stabilit de legislația internă, de a se prezenta în instanța.

Luând în considerație cele menționate supra, Completul conchide că hotărârea judecătoriei Comrat sediul central din 10 martie 2025 a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procesual civil al RM și urmează a fi casată cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță în alt complet de judecată.

Concomitent, Completul menționează că la rejudecarea cauzei, reieșind din probele prezentate de către părți, precum și explicațiile acestora, instanța de judecată urmează să stabilească locul executării contractului din speță.

Sub acest aspect, probatoriul administrat, în special conținutul facturilor fiscale anexate la dosar, confirmă cert faptul că locul executării obligației de livrare (punctul de descărcare) a fost locația Nisporeni, Brătuleni. Această stare de fapt se coroborează integral cu prevederile pct. 1.1, 2.1 și 2.3 din Contractul de vânzare-cumpărare nr. 22-19 din 18.10.2019, care instituie mecanismul nașterii obligațiilor corelative: obligația corelativă a cumpărătorului de a achita prețul devine exigibilă *ex lege* și *ex contractu* din momentul recepționării mărfii, livrarea fiind în sarcina vânzătorului. Astfel, prin confirmarea recepției la punctul de descărcare menționat, condiția suspensivă de executare a plății a fost îndeplinită, generând obligația certă, lichidă și exigibilă de plată. (vol.I, f.d.10-35)

Totodată, analiza coroborată a circumstanțelor de fapt și a clauzelor contractuale anterior menționate este imperativă pentru determinarea instanței competente teritorial să soluționeze prezenta cauză. Având în vedere că locul executării obligației (pct. descărcării Nisporeni, Brătuleni) și clauzele privind livrarea subzistă ca elemente de fapt esențiale, verificarea acestora prin prisma art. 38 sau art. 39 Cod de procedură civilă (după caz, competența generală sau alternativă) este necesară pentru a asigura respectarea normelor imperative privind competența jurisdicțională, evitând astfel orice viciu de procedură ce ar putea atrage nulitatea actelor judecătorești.

Completul de judecată ține să menționeze, că la rejudecarea cauzei instanța de

fond urmează să efectueze pregătirea pentru dezbateri judiciare în conformitate cu cerințele art. 190 Cod de procedură civilă, luând în considerație și prevederile art. 102 Cod de procedură civilă, ca ulterior să pronunțe o hotărârea legală și bine motivată.

În lumina celor expuse, în conformitate cu prevederile art. 385 lit.d), 388-390 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de către SRL „Univers-Vin".

Se casează integral hotărârea judecătoriei Comrat, sediul central din 10 martie 2025, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul SRL „Nexovin", avocatul Vladimir Kovali împotriva SRL „Univers-Vin" privind încasarea datoriei, penalității de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, ***cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță – Judecătoria Comrat, în alt complet de judecată***.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele completului: Judecător: Judecător:

Mironov Andrei Hudoba Valeri Colev Grigori